

Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming

Onderwijsinspectie

Hendrik Consciencegebouw
Koning Albert II-laan 15
1210 BRUSSEL

doorlichtingssecretariaat@ond.vlaanderen.be
www.onderwijsinspectie.be

Verslag over de doorlichting van Gemeentelijke Basisschool - De Horizon te DILSEN-STOKKEM

Hoofdstructuur basisonderwijs

Instellingsnummer 15149

Instelling Gemeentelijke Basisschool - De Horizon

Directeur Francis van BUSSEL

Adres Haagstraat 19 - 3650 DILSEN-STOKKEM

Telefoon 089-75.60.02

Fax 089-50.10.88

E-mail horizonrotem@dilsen-stokkem.be

Website www.horizon-rotem.be

Bestuur van de instelling Gemeentebestuur van Dilsen

Adres Europalaan 25 - 3650 DILSEN-STOKKEM

Scholengemeenschap Maas en Kempen

Adres Koning Boudewijnplein 4 - 3650 DILSEN-STOKKEM

CLB Vrij CLB Maasland

Adres Deken Bernardstraat 4 - 3630 MAASMECHELEN

Dagen van het doorlichtingsbezoek 02-03-2015, 03-03-2015, 04-03-2015

Einddatum van het doorlichtingsbezoek 04-03-2015

Datum bespreking verslag met de instelling 19-03-2015

Samenstelling inspectieteam

Inspecteur-verslaggever Erik KORTLEVEN

Teamleden Paul LEMMENS

INHOUDSTAFEL

INLEIDING.....	3
1 SAMENVATTING.....	5
2 DOORLICHTINGSFOCUS	7
2.1 Leergebieden in de doorlichtingsfocus.....	7
2.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus.....	7
3 RESPECTEERT DE SCHOOL DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?.....	8
3.1 Respecteert de school de erkenningsvoorwaarden?	8
3.1.1 Voldoet de school aan de onderwijsdoelstellingen?	8
3.1.1.1 Kleuteronderwijs: wiskundige initiatie.....	8
3.1.1.2 Kleuteronderwijs: wereldoriëntatie	8
3.1.1.3 Kleuteronderwijs: wereldoriëntatie en Kleuteronderwijs: wiskundige initiatie	8
3.1.1.4 Lager onderwijs: wiskunde.....	10
3.1.1.5 Lager onderwijs: wereldoriëntatie	12
3.1.2 Voldoet de school aan de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'?.....	14
3.1.3 Voldoet de school aan de overige erkenningsvoorwaarden?.....	14
3.2 Respecteert de school de overige reglementering?	15
4 BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?	16
4.1 Deskundigheidsbevordering.....	16
4.2 Sociale en emotionele begeleiding.....	17
5 ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL	19
6 STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL	21
6.1 Wat doet de school goed?.....	21
6.2 Wat kan de school verbeteren?	21
7 ADVIES BETREFFENDE DE ERKENNINGSVOORWAARDEN	22
8 OVERIGE REGELGEVING: REGELING VOOR VERVOLG	22

INLEIDING

De decretale basis van het onderzoek

Tijdens een doorlichting gaat de onderwijsinspectie na of de school

1. de onderwijsreglementering respecteert,
 2. op systematische wijze haar eigen kwaliteit onderzoekt en bewaakt,
 3. haar tekorten al dan niet zelfstandig kan wegwerken
- (zie artikel 38 van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs, 8 mei 2009).

Een doorlichting is dus een onderzoek van

1. de onderwijsreglementering,
2. de kwaliteitsbewaking door de school,
3. het algemeen beleid van de school.

Een onderzoek in drie fasen

Een doorlichting bestaat uit drie fasen: het vooronderzoek, het doorlichtingsbezoek en het doorlichtingsverslag.

- Tijdens het vooronderzoek bekijkt het inspectieteam de gehele school aan de hand van het CIP0-referentiekader. Het vooronderzoek wordt afgesloten met een doorlichtingsfocus: een selectie van te onderzoeken aspecten tijdens het doorlichtingsbezoek.
- Tijdens het doorlichtingsbezoek voert de onderwijsinspectie het onderzoek uit aan de hand van observaties, gesprekken en analyse van documenten.
- Het doorlichtingsverslag beschrijft het resultaat van de doorlichting, bevat een advies over de verdere erkenning en wordt gepubliceerd op www.doorlichtingsverslagen.be.

Een gedifferentieerd onderzoek

1. Omdat de onderwijsinspectie gedifferentieerd doorlicht, onderzoekt het inspectieteam in de school een selectie van de onderwijsreglementering:
 - het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen
Hiertoe selecteert de onderwijsinspectie een aantal leergebieden.
Daarbij onderzoekt de onderwijsinspectie altijd de volgende procesvariabelen uit het CIP0-referentiekader:
 - het onderwijsaanbod
 - de uitrusting
 - de evaluatiepraktijk
 - de leerbegeleiding.
 - een selectie van andere erkenningsvoorwaarden, waaronder de erkenningsvoorwaarde bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne.
 - een selectie van overige regelgeving.
2. Om de kwaliteitsbewaking door de school na te gaan, selecteert het inspectieteam een aantal procesvariabelen. Het inspectieteam gaat met de kwaliteitswijzer na of de school voor deze procesvariabelen aandacht heeft voor
 - doelgerichtheid: welke doelen stelt de school voorop?
 - ondersteuning: welke ondersteunende initiatieven neemt de school om efficiënt en doelgericht te werken?
 - doeltreffendheid: bereikt de school de doelen en gaat de school dit na?
 - ontwikkeling: heeft de school aandacht voor nieuwe ontwikkelingen?

3. Het inspectieteam onderzoekt ten slotte het algemeen beleid van de school aan de hand van vier procesvariabelen: leiderschap, visieontwikkeling, besluitvorming, kwaliteitszorg.
In dit luik rapporteert het inspectieteam ook over het zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid van de school.

Het advies

De adviezen die de onderwijsinspectie uitbrengt, hebben betrekking op alle of op afzonderlijke structuuronderdelen van de school. De onderwijsinspectie kan drie adviezen uitbrengen:

- een gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de verdere erkenning van de school of van structuuronderdelen.
- een beperkt gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de erkenning van de school of van structuuronderdelen als de school binnen een bepaalde periode voldoet aan de voorwaarden vermeld in het advies.
- een ongunstig advies: het inspectieteam adviseert om de procedure tot intrekking van de erkenning van de school of van structuuronderdelen op te starten.

Bij een ongunstig advies beoordeelt de onderwijsinspectie bovendien of de school de vastgestelde tekorten zelfstandig kan wegwerken.

Tot slot

Binnen een termijn van dertig kalenderdagen na ontvangst van het definitieve doorlichtingsverslag informeert de directeur van de school de ouders en leerlingen over de mogelijkheid tot inzage.

Binnen de dertig kalenderdagen na ontvangst moet de directeur van de school het verslag volledig bespreken tijdens een personeelsvergadering. Het bestuur van de school of zijn gemandateerde tekent het verslag voor gezien. Het bestuur stuurt het binnen dertig kalenderdagen na ontvangst terug naar de onderwijsinspectie en maakt eventueel melding van zijn opmerkingen.

De school mag het verslag niet gebruiken voor publicitaire doeleinden.

Meer informatie?

www.onderwijsinspectie.be en www.doorlichtingsverslagen.be

1 SAMENVATTING

Het voorliggende verslag rapporteert over de doorlichting van de gemeentelijke basisschool 'De Horizon', gelegen aan de Haagstraat 19 te 3650 Rotem, een deelgemeente van Dilsen-Stokkem. De instelling biedt daar basisonderwijs aan en heeft een vestigingsplaats met een drieklassige kleuterafdeling aan de Vaartstraat 2 in dezelfde deelgemeente. Naast de kinderen uit het eigen kerkdorp die voor deze school kiezen, groeit het leerlingenaantal gestaag door toenemende instroom van kinderen uit de buurgemeenten.

Op basis van het vooronderzoek van 23 februari 2015 bepaalde de onderwijsinspectie de focus voor deze doorlichting. Ze onderzocht in de kleuter- en de lagere afdeling de inspanningen van het schoolteam om voor wiskundige initiatie, wiskunde en wereldoriëntatie (WO) respectievelijk de ontwikkelingsdoelen na te streven en de eindtermen te bereiken. Daarnaast peilde de onderwijsinspectie naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de sociale en emotionele begeleiding en de deskundigheidsbevordering en naar aspecten van het algemeen beleid. Ten slotte ging ze ook een selectie van regelgeving na en de mate waarin de school aandacht heeft voor de bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne van de leeromgeving.

Het onderzoek naar de onderwijsdoelstellingen wijst uit dat in beide afdelingen de resultaten van de onderzochte leergebieden aan de verwachtingen van de overheid voldoen. Het schoolteam streeft bij de kleuters in voldoende mate de ontwikkelingsdoelen na, en de leerlingen in de lagere afdeling bereiken in voldoende mate de eindtermen.

De leerplandoelen, vertaald in koepeleigen doelenboeken, verschaffen in de beide afdelingen een richtinggevend kader voor een verantwoord onderwijsleeraanbod. De kleuterafdeling gebruikt het doelenboek als prioritaire gids om een evenwichtig en volledig aanbod te plannen. De kleuteronderwijzers bieden de leerinhouden geïntegreerd aan in thema's die mee de basis vormen voor wiskundige initiatie en wereldoriëntatie. Voor dat eerste leergebied werken de kleuteronderwijzers aan een leerlijn die eenduidigheid en opbouw moet versterken. Het doelenboek, bronnenboeken en begrippenlijsten leveren daarvoor de inspiratie. Wereldoriëntatie krijgt een sterke 'zintuigengerelateerde' invulling. Dat geeft de kleuters veel kansen om te exploreren, te experimenteren, te werken met elkaar en de onmiddellijke klas- en schoolomgeving te verkennen. Voor de beide leergebieden proberen de kleuteronderwijzers via eigen geselecteerde observatie-items een goed beeld te krijgen van de ontwikkelingsevolutie en de competenties van de kinderen teneinde hun taak van eerstelijnszorgverstrekker op te nemen. Daarnaast helpen zorgleraren bij een gericht aanbod van meer onderwijs op maat.

In de lagere afdeling geven onderwijsleerpakketten de richting aan. De toepassing van een bijzondere rekenmethodiek noopt alle onderwijzers, in het bijzonder die van de lagere leerjaren, grondig na te gaan hoe het aanbod los van het vigerende onderwijsleerpakket voor wiskunde optimaal kan worden afgestemd op die methodiek. Dat leidde tot inhoudelijke en didactische aanpassingen, soms erg ingrijpend, maar door het intense gebruik van het leerplan wegen die niet op de volledigheid en het evenwicht. Integendeel, de status van het leerplan bij die oefening garandeert doorheen alle klassen een samenhangend en sluitend wiskunde-aanbod. Niet in het minst speelt het paralleloverleg daarbij een belangrijke rol. De school weet zich gesterkt door de resultaten van toetsen en tests om aan te geven dat haar wiskunde-onderricht naar behoren effecten sorteert. Ook voor leerlingen met wiskundeproblematiek bieden de onderwijzers onderwijs op maat aan en krijgen leerlingen met een diepere zorgvraag begeleiding via zorgleraren of voorziet de school specifieke maatregelen.

Voor wereldoriëntatie stuurt, behalve in het eerste leerjaar, een onderwijsleerpakket hoofdzakelijk het aanbod. Gelijktijdig gebruiken de onderwijzers het doelenboek om na te gaan of het aanbod dekkend is. Dat gebeurt wat divers en leerkrachtspecifiek, maar is er doorgaans op gericht om alle voorgeschreven doelen na te streven of te bereiken. Ook hier speelt het paralleloverleg een belangrijke rol. Daar wordt ondermeer uitgeklaard welke thema's overlappen of wegvallen. Over het algemeen slagen de onderwijzers erin om een brede harmonische vorming te verzekeren. Leeruitstappen, experts in de klas, digitale en andere media verlevendigen de lessen en verhogen de beleevingswaarde van dit leergebied. Tijd- en ruimtekaders en de actualiteit ondersteunen het inzichtelijke leren.

Nog in mindere mate benutten de onderwijzers observaties, zelfevaluaties van en gesprekken met de leerlingen als elementen van een brede evaluatiepraktijk. Dat weerspiegelt zich ook op het rapport en in de beeldvorming die nauwelijks informatie aanlevert over zwaktes, sterktes en talenten van leerlingen. Mede daardoor richt de leerbegeleiding zich veelal op momentane ondersteuning of samenwerking tussen de sterkere en zwakkere leerlingen en eerder uitzonderlijk op leerlingsspecifieke trajecten.

Het onderzoek naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de processen in de focus maakt duidelijk dat het schoolteam, mede door de veranderende leerlingeninstroom en maatschappelijke tendenzen, een sterk accent legt op het welbevinden van de kinderen. De sociale en emotionele begeleiding richt zich dan ook op de uitbouw van een warm, positief en stimulerend klas- en schoolklimaat, weliswaar geschraagd op goede afspraken en structuur. Daartoe reikt de school voldoende ondersteunende structuren aan en betreft ze de ouders bij haar beleid. Heel wat concrete initiatieven en acties schragen de aanpak op leerling-, leerkracht en schoolniveau en blijken doelgericht en doeltreffend.

De deskundigheidsbevordering gaat uit van een tweesporenbeleid dat enerzijds focust op de schoolprioriteiten, anderzijds op de individuele vraag of aansturing van de teamleden. Voor de schoolprioriteiten zweert de directeur bij driejarige trajecten om vernieuwingen in te bedden in het pedagogisch-didactische handelen van alle (kleuter)onderwijzers. Individuele nascholing richt zich eerder naar ontbrekende competenties van teamleden of speelt in op hun pertinente vragen. Dan worden de opgedane kennis en verworven inzichten gedeeld met de andere teamleden. Om de opbrengsten van het professionaliseringsbeleid te meten, steunt de school nog eerder op perceptie, minder op geoperationaliseerde doelen als maateenheid.

Het onderzoek van het algemeen beleid toont aan dat de school boogt op een gedragen leiderschap, meer en meer omringd door een kern- en zorgteam dat helpt om krachtlijnen uit te zetten en een draagvlak voor vernieuwing en bijsturing te creëren. Dat lukt aardig, mede door het hechte team dat getuigt van veranderingsdynamiek. Op dat vlak onderging de school een heuse cultuuromslag en evolueerde ze van een louter leerstofgerichte naar een kindcentrale instelling. Die schoolvisie op onderwijs en opvoeding stuurt de gezamenlijke doelgerichtheid van de teamleden aan. Dat doen ook het parallel- en het zorgoverleg, maar ook de werkgroepen. Ze versterken bovendien de interne kwaliteitszorg, dragen bij aan een vlotte communicatie en verhogen de knowhow. Toch benut de school nog niet alle beschikbare data en langjarige gegevens om de kwaliteit van het onderwijs in kaart te brengen, bij te sturen of te borgen.

De onderwijsinspectie formuleert een gunstig advies voor de beide afdelingen omdat ze voldoet aan de erkenningsvoorwaarden, de bewoonbaarheid, hygiëne en veiligheid van de leeromgeving en de overige erkenningsvoorwaarden die verwijzen naar de onderzochte regelgeving. Ze legt dit rapport voor als een bevestiging van de kwaliteitsvolle aanpak, maar ook als een instrument waarmee het team de eigen onderwijskwaliteit nog meer kan optimaliseren.

2 DOORLICHTINGSFOCUS

Op basis van het vooronderzoek en in het kader van een gedifferentieerde doorlichting selecteerde de onderwijsinspectie onderstaande leergebieden en procesindicatoren/procesvariabelen voor verder onderzoek.

2.1 Leergebieden in de doorlichtingsfocus

Kleuteronderwijs - Leergebieden

- wiskundige initiatie
- wereldoriëntatie

Lager onderwijs - Leergebieden

- wiskunde
- wereldoriëntatie

2.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus

Personeel - Professionalisering

- Deskundigheidsbevordering

Onderwijs - Begeleiding

- Sociale en emotionele begeleiding

3 RESPECTEERT DE SCHOOL DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?

3.1 Respecteert de school de erkenningsvoorwaarden?

3.1.1 Voldoet de school aan de onderwijsdoelstellingen?

Het onderzoek naar het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen levert voor de geselecteerde leergebieden het volgende op.

3.1.1.1 Kleuteronderwijs: wiskundige initiatie

Voldoet

De kleuteronderwijzers streven de ontwikkelingsdoelen voor wiskundige initiatie op doelgerichte wijze na. Alle domeinen komen geïntegreerd aan bod. De kleuteronderwijzers focussen op de ontwikkeling van een leerlijn voor wiskundige initiatie.

3.1.1.2 Kleuteronderwijs: wereldoriëntatie

Voldoet

De kleuteronderwijzers streven de ontwikkelingsdoelen van wereldoriëntatie doelgericht en op een geïntegreerde wijze na. Vanuit de thematische werking en met zorg voor de benadering van alle domeinen verschaft ze de kleuters een evenwichtig en 'zintuigengerelateerd' aanbod.

3.1.1.3 Kleuteronderwijs: wereldoriëntatie en Kleuteronderwijs: wiskundige initiatie

Curriculum
Onderwijsaanbod
Referentiekader
Planning
Evenwichtig en volledig
Samenhang
Brede harmonische vorming
Actief leren

Vorig schooljaar introduceerde de school een koepelgebonden doelenboek als prioritair referentiekader voor een verantwoord activiteitsaanbod. Dat boek refereert aan de leerplandoelen die voor de kleuteronderwijzers richtinggevend zijn om meer doelgericht te werken. Zij selecteren meer en meer systematisch doelen die de vertrekbasis vormen voor de concrete thema-invulling. Verder inspireren ook de decretale ontwikkelingsdoelen, het internet, bronnenboeken en leerpakketten het onderwijsleeraanbod.

De kleuteronderwijzers zoeken naar een nog functioneler gebruik van het doelenboek. Sommigen formuleren erg veel doelen, anderen maken vaste doelenlijsten bij terugkerende activiteiten. Het is niet denkbeeldig dat daardoor minder doelgericht en doordacht wordt gewerkt. Schoolafspraken over die aanpak ontbreken.

Uit de planningsdocumenten blijkt de aandacht voor alle leergebieden en domeinen. Via de digitale versie van het doelenboek kunnen de kleuteronderwijzers nagaan of alle leerplandoelen aan bod komen.

De kleuteronderwijzers bieden de leerinhouden geïntegreerd aan in thema's die de basis vormen voor wereldoriëntatie. Zij zeggen dat onder meer het veranderende maatschappijbeeld inspiratie verschaft voor een eigentijdse themakeuze die dan ook aansluit bij de leef- en beleevingswereld van de kleuters. Ook bronnenboeken, de jaarkring met vaste items zoals feesten en seizoenen en soms individuele kleuterinbreng of occasionele gebeurtenissen bepalen mee het aanbod dat doorgaans sterk horizontaal samenhangt.

Het gebruik van het doelenboek bevordert in sterke mate de verticale samenhang. Recentelijk startten de kleuteronderwijzers met de uitwerking van een leerlijn voor wiskundige initiatie. Ze laten zich daarbij inspireren door het doelenboek, bronnenboeken en begrippenlijsten. Door per leeftijdsgroep voorbeelden van activiteiten bij de doelen te zoeken, versterken de kleuteronderwijzers hun inzicht in de graduele en continue opbouw van de leerplandoelen. Het overzicht voor kalendergebruik binnen de kleuterafdeling is daar een goed voorbeeld van.

De verkenning van de onmiddellijke klas- en schoolomgeving, de komst van experts en de socio-culturele uitstappen vormen het milieu om breed, harmonieus en actief te leren. Doorgaans krijgen de kleuters veel kansen om de werkelijkheid zintuigengerelateerd te verkennen. Ze mogen waarnemen, exploreren, experimenteren en samenwerken. Die aanpak garandeert cognitieve, motorische, sociale en emotionele ervaringen in de ontwikkelings- en opvoedingsomgeving en bevordert de zelfstandigheid. Het gebruik van stappenplannen en een aanbod van contractwerk bij de oudste kleuters zijn daar voorbeelden van.

Er is nogal wat diversiteit inzake de efficiënte klasorganisatie. Niet overal verlopen de geleide en de keuzeactiviteiten even vlot, met een hoge betrokkenheid van de kleuters.

Materieel beheer
Uitrusting
Ontwikkelingsmaterialen
Leermiddelen

De kleuterklassen vertonen over het algemeen een duidelijke structuur. Overzichtelijke speel- en werkhoeven creëren duidelijkheid voor de kleuters. Meestal is het materiaal opgeborgen in open rekken en verwijzen pictogrammen op de dozen naar de inhoud. Kalenders en takenborden zijn gelijkgericht en gradueel opgebouwd. Toch is er nogal wat verscheidenheid waardoor de klasinrichting dan weer eerder gezellig en huiselijk is, dan weer sober.

De kleuteronderwijzers beschikken over voldoende, aantrekkelijk en verantwoord speelleermateriaal om kinderen zo veel mogelijk kansen te bieden tot beleving, verkenning en onderzoek. Het lopende thema komt via prenten en attributen terug in tal van hoeken en aan de wanden. Materiaal uit leeruitstappen krijgt een plaats in de klas. Dat draagt bij aan de realisatie van een krachtige ontwikkelingsomgeving.

Evaluatie
Evaluatiepraktijk
Evenwichtig en representatief
Kindvolgsysteem
Leerlingvolgsysteem
Gericht op bijsturing

De kleuteronderwijzers trachten een zo volledig mogelijk beeld te krijgen van de ontwikkeling van de kleuters. Naast het welbevinden en de betrokkenheid, screenen ze een achttal competenties. Om daarover een uitspraak te doen, gebruiken de kleuteronderwijzers eigen geselecteerde observatie-items. Die relateren in mindere mate aan de leerplandoelen als uitgangspunt om tijdens observaties van activiteiten aan effectmeting te doen. Daarover zijn geen afspraken op het niveau van de afdeling.

De kindinformatie halen de kleuteronderwijzers vooral uit observaties, maar soms en dan vooral voor bepaalde kleuters ook wel uit gerichte toetsen of tests. Ze noteren alle gegevens in een digitaal kindvolgsysteem dat over het algemeen snel en accuraat informatie aanreikt teneinde zorg te verstrekken. Ook voor wereldoriëntatie voorziet het kindvolgsysteem de ruimte om gegevens op te nemen. Dat gebeurt nu nog enkel voor de kinderen met diepere zorgproblematiek. De kleuteronderwijzers vinden het belangrijk om dan een totaalbeeld van de kleuter te krijgen om maximale zorg op maat te verstrekken.

Begeleiding
Leerbegeleiding
Beeldvorming
Zorg

De gegevens opgenomen in het kindvolgsysteem, de eigen nota's op basis van bijkomende observaties en de overgangs- en andere gesprekken helpen om een goed beeld te krijgen van de ontwikkelingsevolutie en de competenties van de kleuters. Ze vormen de basis voor de zorgaanpak.

De school verwacht van de kleuteronderwijzers dat zij de eerstelijnszorg opnemen. Ze doen dat door een positief klasklimaat voorop te stellen en via vooral momentane ondersteuning. Ook begeleiden zij kleuters individueel of in groepjes.

Bijkomend zijn er zorgleraren die meermaals per week een aantal kleuters enkele lestijden klasintern of -extern begeleiden om zo nog meer onderwijs op maat aan te bieden. Afhankelijk van de kindkenmerken, hun zorgproblematiek of de persoonlijke affectie tussen kleuteronderwijzer en kind, fungeert of een externe leerkracht of de klasleerkracht als zorgverstrekker. Die zorgaanpak boogt op structuren en overleg die de effectiviteit onderbouwen.

3.1.1.4 Lager onderwijs: wiskunde

Voldoet

De onderwijzers slagen erin om de eindtermen voor wiskunde te bereiken. Het dekkende aanbod van leerinhouden, de evenwichtige benadering van alle leerdomeinen en een ruim gamma aan effectenmeting waarborgen dat.

Curriculum
Onderwijsaanbod
Referentiekader
Planning
Evenwichtig en volledig
Samenhang
Brede harmonische vorming
Actief leren

De school koos bewust voor een bijzondere rekenmethodiek binnen haar wiskundeonderricht. Dat leidde tot een specifieke didactische benadering. Daar waar de onderwijzers, desondanks die aanpak, kozen voor het gebruik van een aangekochte wiskundemethode, koos het tweede leerjaar voor een eigen samengesteld leerpakket om die methodiek te implementeren. Ze sprokkelden daarvoor uit diverse bronnen. Om na te gaan of hun aanbod strookt met de leerplanvoorschriften, gebruiken ze een koepelgebonden doelenboek dat helpt om dit te verifiëren. Inmiddels gebruiken alle onderwijzers dat doelenboek om na te gaan of het gehanteerde onderwijsleerpakket, dat overigens uniform is voor de overige leerjaren, overeenstemt met de leerplanvoorschriften. Die aandacht leidde al tot bijstellingen, beter afgestemd op de gebezigde rekenmethodiek en de leerlijnen uit het leerplan.

Week- en jaarplannen helpen bij het wekelijkse paralleloverleg het aanbod bewaken. Dat overleg resulteert in dagplanningen en creëert ook de mogelijkheid om de uitvoering bij te sturen. Van alle onderwijzers wordt verwacht dat zij het leerpakket afwerken.

Het gebruik van het doelenboek en het uniforme onderwijsleerpakket verzekeren evenwicht, gradatie en volledigheid. Er lopen ook afspraken over onder meer de referentiematen.

De specifieke rekenmethodiek legt sterke klemtoon op inzicht en propageert de inbedding van getallenleer en bewerkingen binnen rekenverhalen. Dat versterkt de samenhang tussen de domeinen. Ook is er expliciete samenhang tussen wiskunde en aspecten van wereldoriëntatie vanuit het doelenboek en omdat sommige onderwijzers gebruik maken van een specifiek katern bij het leerpakket voor wereldoriëntatie dat linkt aan wiskunde en Nederlands.

De aandacht voor het inzichtelijke rekenen, sterk ondersteund door materiaalgebruik, verinnerlijkt handelen en de verwoording van de rekenhandeling, maakt dat de leerlingen actiever worden betrokken, vaker succes ervaren en daardoor ook liever 'rekenen'. De onderwijzers zijn ook van mening dat leerlingen nauwkeuriger en langer volgehouden werken aan de rekentaken.

Materieel beheer
Uitrusting
Ontwikkelingsmaterialen
Leermiddelen

Alle onderwijzers beschikken over het nodige didactische materiaal om hun lessen te stofferen. Leerlingen kunnen gebruik maken van de noodzakelijke leermiddelen. Zo zijn er in alle klassen analoge en digitale klokken en is er - met het oogpunt op een handelingsgerichte praktijk - een 'meetkast' met materiaal voor de domeinen meten en metend rekenen. Een inventaris ontbreekt evenwel.

In alle klassen zijn er wandkaders als geheugensteun bij de wiskundelessen. Zo zijn er onder meer afspraken over getalbeelden en -waardes, visuele schema's voor de tussenstappen bij de rekenoefeningen of schematische voorstellingen van de referentiematen. Ook vinden de onderwijzers het digitale bord een meerwaarde om wiskundelessen te verlevendigen of om klassikale oefeningen te maken.

Evaluatie
Evaluatiepraktijk
Evenwichtig en representatief
Kindvolgsysteem
Leerlingvolgsysteem
Gericht op bijsturing

Om de vorderingen voor wiskunde in kaart te brengen baseren de onderwijzers zich vooral op de toetsen van het onderwijsleerpakket, indien nodig aangepast aan de schooleigen rekenmethodiek. Zo bestrijkt de evaluatie evenwichtig de verschillende domeinen. Het leerlingvolgsysteem voorziet in genormeerde toetsen, maar die blijven voor dit leergebied beperkt tot het technisch-cognitieve luik. Hoewel ze het algemene beeld van de leerlingen bevestigen, zijn de onderwijzers van mening dat deze toetsen niet altijd goed aansluiten bij de leervorderingen van de leerlingen en de methodische aanpak van de school, en daardoor ook weinig betrouwbare uitspraken doen. Bepaalde vaardigheden worden te vroeg getoetst of de klemtoon ligt te sterk op het tempo. Het team tracht op een eigen wijze die problematiek uit te klaren. Voor enkele leerlingen zijn er toetsen op maat.

De evaluatie is naast het rapporteren vooral gericht op bijsturing. Driemaal per jaar rapporteren de onderwijzers schriftelijk over de evaluatiegegevens aan de ouders, waarbij alle domeinen aan bod komen. Via de BaSo-fiche verschaft de school adviezen aan de ouders over het meest aangewezen traject voor hun kind in het vervolgonderwijs. De resultaten op de koepelgebonden eindtoetsen bevestigen overwegend de verwachtingen van de school, maar worden niet afgezet tegenover een referentiegroep wegens ontbrekende data. Ze zijn aanleiding om bepaalde domeinen onder de loep te leggen.

Begeleiding
Leerbegeleiding
Beeldvorming
Zorg

De klassenraden, de multidisciplinaire en overgangsbesprekingen, de analyse van de verschillende testresultaten en de notities van observaties bieden de onderwijzers voldoende informatie om zich een goed beeld te vormen van de verworven wiskundige kennis en competenties. De gegevens worden opgeslagen in een digitaal leerlingvolgsysteem.

Om in te spelen op verschillen tussen leerlingen vertrouwen de leerkrachten in eerste instantie op de differentiatiemogelijkheden binnen het onderwijsleerpakket. Vanuit de eerstelijns hulp proberen de onderwijzers zo goed als mogelijk klasintern te werken op maat van de leerlingen. Daarvoor vallen ze terug op partnerwerk, miniklasjes, momentane ondersteuning en de aanwending van specifiek ondersteunend materiaal voor individueel of klassikaal gebruik. Ook contractwerk blijkt een methodiek die helpt om te differentiëren.

Effecten van de leerbegeleiding meent de school te mogen afleiden uit de terugloop van het aantal zittenblijvers. Meerdere onderwijzers stellen vast dat leerlingen rekenproblemen meer inzichtelijk benaderen en spontaan teruggrijpen naar eerder aangeleerde oplossingsmethodiek, zoals werken met tussenstappen en materiaalgebruik.

Voor leerlingen met een leerstoornis gelden afspraken met de betrokken leerling en de ouders over sticordi-maatregelen. Een aantal leerlingen krijgt buitenschoolse ondersteuning voor wiskunde. De school maakt dan afspraken over de rekenmethodiek met die hulpverleners. Uitzonderlijk, dit schooljaar voor één leerling, organiseert de school curriculumdifferentiatie.

3.1.1.5 Lager onderwijs: wereldoriëntatie

Voldoet

Met een doelgericht, samenhangend, evenwichtig en werkelijkheidsgericht onderwijsleeraanbod bereiken de onderwijzers de eindtermen voor wereldoriëntatie.

Curriculum
Onderwijsaanbod
Referentiekader
Planning
Evenwichtig en volledig
Samenhang
Brede harmonische vorming
Actief leren

Behalve voor het eerste leerjaar waar de onderwijzers een eigen lessenaanbod samenstellen, gebruiken de teamleden een onderwijsleerpakket voor wereldoriëntatie (WO). Daaruit selecteren ze thema's voor hun jaarplanning die ze vrij strikt aanhouden. De onderwijzers gaan ervan uit dat het leerpakket helpt bij de realisatie van de leerplandoelen, maar hanteren simultaan een koepelgebonden doelenboek om na te gaan of alle voorgeschreven doelen aan bod komen. Dat gebeurt leerkrachtspecifiek en, afhankelijk van de eigen professionaliteit, gedetailleerd of meer algemeen. Ondanks dat die aanpak nog niet op schoolniveau is uitgeklaard, leeft binnen het team de geplogenheid om zo goed mogelijk de voorgeschreven doelen na te streven.

Tijdens het paralleloverleg dat onder meer als doel heeft om de weekplanning op te maken, gaan de onderwijzers dieper in op de leerplangerichtheid van het onderwijsleerpakket. Via de jaarplanningen, krijgen de teamleden ook beter zicht op wat in het voorgaande of het volgende leerjaar aan bod komt. Heel wat onderwijzers schrappen of vervangen thema's uit het leerpakket door eigen inbreng. Dat gebeurt onder andere vanuit de aandacht voor de eigen omgeving (verkenning van de gemeente) of in het kader van belangrijke acties zoals het MEGA-project, de meerdaagse extra murosactiviteiten, de overgang van het basis naar het secundair onderwijs. Biedt dat paralleloverleg een zekere garantie voor een evenwichtig en volledig aanbod, dan ontbreken geobjectiveerde criteria op schoolniveau om het totaalaanbod nog beter te onderbouwen.

Het onderwijsleerpakket en het doelenboek helpen om de continuïteit en de graduele opbouw te verzekeren. Via de verkenning van het doelenboek ervaren de onderwijzers van langsom meer de samenhang met doelen van Nederlands, wiskunde en muzische vorming. Ook binnen het leerpakket is er aandacht voor de leergebiedoverschrijdende eindtermen. Ze beklemtonen ook de vakoverschrijdende aanpak tijdens de leerwandelingen die overigens op een zekere gradatie worden gescreend. Ook tijdens de extra-murosactiviteiten streven de onderwijzers veel wereldoriënterende, inzonderheid sociale en attitudinale doelen, na.

Over het algemeen slagen de onderwijzers erin om een brede harmonische vorming te verzekeren. Er is aandacht voor kennis, inzicht, vaardigheden en attitudes en leerlingen worden aangesproken op hun cognitieve, dynamisch-affectieve en motorische competenties. Verkeerstoepassingen, gezondheidsbeleid en afvalbeheersing krijgen doorheen de schoolwerking aandacht.

De onderwijzers verlevendigen hun wereldoriënterend aanbod door frequent leeruitstappen te maken, de werkelijkheid in de klas te brengen of experts uit te nodigen. Hoewel de onderwijzers informeel weten welke plaatselijke relictten, plaatsen en fenomenen de collega's bezoeken, is er geen zekerheid of het historisch-geografisch-cultureel-maatschappelijk omgevingsaanbod ten volle wordt geëxploreerd. In haast alle klassen krijgt de actualiteit een plaats. Die wordt op diverse wijze verwerkt, soms sterk gerelateerd aan Nederlands, soms meer gericht op doelen van wereldoriëntatie.

Partner- en groepswork en zelfstandig werken komen in alle groepen voor en bevorderen de actieve deelname van de leerlingen aan het onderwijsleerproces. Afhankelijk van de didactische inzichten van de individuele leerkracht nodigen de lessen in min of meerdere mate uit tot actieve betrokkenheid van de leerlingen.

Materieel beheer
Uitrusting
Ontwikkelingsmaterialen
Leermiddelen

De onderwijzers beschikken over het nodige materiaal om hun WO-onderwijs te onderbouwen en te stoffen. Zo zijn de noodzakelijke middelen aanwezig om de doelen van algemene vaardigheden en brongebruik na te streven. Het digitale klasbord is een meerwaarde binnen de lessen wereldoriëntatie. De onderwijzers onderbouwen hun lessen via beeld en film en nodigen de leerlingen onder meer uit dat medium te gebruiken bij oefeningen.

Klassikale wand- en ondersteunende kaders zoals kaarten en tijdlijnen zijn er overal. Het functionele gebruik ervan is afhankelijk van de individuele professionaliteit van de klasleraar. Daardoor is er nogal wat verscheidenheid inzake optimaal gebruik.

Evaluatie
Evaluatiepraktijk
Evenwichtig en representatief
Kindvolgsysteem
Leerlingvolgsysteem
Gericht op bijsturing

Om een evenwichtig en representatief beeld te krijgen van de vorderingen van de leerlingen gebruiken de onderwijzers onder meer de methodegebonden toetsen die ze vaak aanpassen. Open- en gesloten boekbevragingen evalueren kennis en vaardigheden. Nog in mindere mate benutten de onderwijzers observaties, zelfevaluatie van en gesprekken met de leerlingen of nog andere evaluatievormen als elementen van een brede evaluatiepraktijk. Anders dan voor Nederlands of wiskunde, waar alle domeinen expliciet worden beoordeeld, geeft het rapport slechts één cijfer voor dit leergebied. Centrale toetsen krijgen de nodige aandacht en geven betrouwbare data over de prestaties van de leerlingen.

Het leerlingvolgsysteem vermeldt geen gegevens over de wereldoriënterende competenties van de leerlingen. Vastgelegde informatie over leerlingentalenten is er nauwelijks, hoewel die sporadisch wel eens aan bod komen tijdens de overgangs- en de parallelgesprekken waardoor de leerkrachten er wel enig zicht op hebben.

Begeleiding	Veelal bij de verwerking van taken en tijdens de interactie met de leerlingen in de
Leerbegeleiding	klas begeleiden de onderwijzers de leerlingen met moeilijkheden. De
Beeldvorming	onderwijzers zien ook veel heil in de samenwerking van de leerlingen. Ze kiezen
Zorg	dan voor heterogene groepen waar meer getalenteerde leerlingen klasgenoten begeleiden bij opdrachten.

Uitzonderlijk gebruiken onderwijzers bijkomende pakketten of stellen ze leercontracten samen die aanzetten tot differentiatie in de diepte.

3.1.2 Voldoet de school aan de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'?

De school gaat op systematische wijze haar situatie op het vlak van bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne (BVH) na.

Ze maakt hierbij gebruik van de analyses van externe controlediensten, de interne dienst (preventieadviseurs) en de externe dienst van deskundigen. De vaststellingen van deskundigen, die terug te vinden zijn in documenten, stemmen overeen met wat de onderwijsinspectie tijdens de doorlichting vaststelde. De onderwijsinstelling communiceert nog in mindere mate op een gestructureerde en frequente wijze over BVH met alle betrokkenen.

De onderwijsinstelling kent de tekorten op het vlak van BVH. Ze krijgen aandacht binnen de gemeentelijke beleidsdoelstellingen en zijn opgenomen in het budget. Het stadsbestuur reageert snel en gaat engagementen aan om knelpunten op korte termijn weg te werken.

De onderwijsinspectie stelde vast dat er in de administratieve vestigingsplaats te weinig overdekte speelruimte is. De directeur legde tijdens de doorlichtingsfase al het bestellingsorder voor waardoor vrij snel ook aan dit tekort wordt verholpen.

De instelling krijgt een gunstig advies voor de erkenningsvoorwaarde bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne. Omwille van de systematiek in de aanpak vertrouwt de onderwijsinspectie op het beleidsvoerend vermogen van de instelling en het engagement van het schoolbestuur om de resterende opmerkingen weg te werken.

3.1.3 Voldoet de school aan de overige erkenningsvoorwaarden?

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde erkenningsvoorwaarden levert het volgende op.

Onderzochte erkenningsvoorwaarde	
Leeft de school de bepalingen na over de taalregeling in het onderwijs? (decreet bao - art. 62,6°)	ja
Neemt de school de reglementering inzake vakantieperioden en de aanwending van de onderwijstijd, zoals bedoeld in artikel 50 in acht? (decreet bao - art. 62,8°)	ja
Heeft de school een beleidscontract of beleidsplan met een centrum voor leerlingenbegeleiding waarin de vereiste bepalingen zijn opgenomen? (decreet bao - art. 62,10°)	ja
Wordt de officiële school begeleid door de begeleidingsdienst van het GO!, OVSG of POV? (decreet bao - art. 62,§2,4°)	ja

3.2 Respecteert de school de overige reglementering?

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde reglementering levert het volgende op.

Onderzochte regelgeving	
Is er een schoolreglement waarin de verplichte bepalingen correct zijn opgenomen? (decreet bao - art. 37)	ja
• geldelijke en niet-geldelijke ondersteuning die niet afkomstig is van de Vlaamse gemeenschap en de rechtspersonen die ervan afhangen	ja
• de bijdrageregeling	ja
• de engagementsverklaring tussen de school en de ouders waarin wederzijdse afspraken worden opgenomen over het oudercontact, voldoende aanwezigheid, vormen van individuele leerlingenbegeleiding en het positieve engagement ten aanzien van de onderwijstaal	ja
• het recht op inzage door de ouders en hun recht op toelichting bij de gegevens die op de leerling betrekking hebben, waaronder de evaluatiegegevens die worden verzameld door de school	ja
• informatie over extra-murosactiviteiten	ja
• de afspraken in verband met het rookverbod	ja
• het reglement inzake tucht en schending van de leefregels van de leerlingen, met inbegrip van een preventieve schorsing, een tijdelijke uitsluiting of een definitieve uitsluiting en inzake de beroepsprocedure, inbegrepen het hanteren van redelijke en haalbare termijnen	ja
• de procedures volgens welke getuigschriften worden toegekend, met inbegrip van de beroepsprocedure	ja
• bepalingen in verband met het recht op onderwijs aan huis	ja
• de afspraken in verband met onderwijs aan huis	ja
• richtlijnen inzake afwezigheden en te laat komen	ja
• afspraken in verband met huiswerk, agenda's, leerlingenevaluatie en rapporten	ja
• de wijze waarop de leerlingenraad, de schoolraad en de ouderraad in voorkomend geval wordt samengesteld	ja
Is het schoolreglement conform het inschrijvingsrecht? (decreet bao - art. 37)	ja
Is er een schoolwerkplan waarin de verplichte bepalingen correct zijn opgenomen? (decreet bao - art. 47)	ja
• de omschrijving van het pedagogisch project zijnde het geheel van fundamentele uitgangspunten dat het schoolbestuur voor de school vastlegt	ja
• de organisatie van de school en voornamelijk de indeling in leerlingengroepen	ja
• de wijze waarop de school het leerproces van de leerlingen beoordeelt en daarover rapporteert	ja
• de voorzieningen in het gewoon onderwijs voor leerlingen met een handicap of die leerbedreigd zijn, inclusief de werkvormen met andere scholen van gewoon/buitengewoon onderwijs	ja
• de wijze waarop de school via haar zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid werkt aan de optimale leer- en ontwikkelingskansen van al haar leerlingen	ja
Bezorgt de school de verplichte informatie aan de ouders correct bij de eerste inschrijving? (decreet bao - art. 28)	ja
Voert de school een zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid met het oog op de optimale leer- en ontwikkelingskansen van alle leerlingen? (decreet bao - art. 153 septies)	ja
Respecteert de school de voorgeschreven procedure die leidt tot het afleveren van een getuigschrift? (decreet bao - art. 53-57 en BVR van 24-11-1998)	ja
Bewaart de school de bepaalde lijsten, notulen en dossiers met betrekking tot het getuigschrift? (decreet bao - art. 53-57 en BVR van 24-11-1998)	ja
Respecteert de school de voorgeschreven procedure die leidt tot het afleveren van attesten aan leerlingen die geen getuigschriften krijgen? (decreet bao - art. 53-57 en BVR van 24-11-1998)	ja
Respecteert de school het recht op 28 lestijden per week? (decreet bao - art. 48)	ja

4 BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?

Het onderzoek naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de geselecteerde procesindicatoren of procesvariabelen levert het volgende op.

4.1 Deskundigheidsbevordering

Doelgerichtheid De deskundigheidsbevordering wordt eerder vanuit pragmatiek dan vanuit een uitgeklaarde visie aangestuurd. Op lange termijn wil de directeur dat zijn school een gedifferentieerde en klasdoorbrekende aanpak voor wiskunde vooropstelt, maar die wens is nog niet geëxpliciteerd en met het hele team besproken. Nu is de aansturing voor professionalisering enerzijds afgestemd op de prioriteiten van de school en het tevredenheidsonderzoek bij het team, anderzijds op de vragen van de individuele teamleden. Dat leidt tot een tweesporenbeleid waarbij bepaalde nascholing en studiedagen voor het hele team worden georganiseerd en ruimte blijft voor individuele vorming. Dat laatste gebeurt ook wel op vraag van directeur of zorgteamleden naar aanleiding van functioneringsgesprekken of zorgoverleg.

Ondersteuning Binnen de school zijn de nodige structuren aanwezig om de deskundigheidsbevordering van de teamleden te ondersteunen. Daartoe wordt zowel interne deskundigheid als externe expertise aangesproken. Het parallel- en het zorgoverleg en de werkgroepen zijn belangrijke fora waar teamleden concrete pedagogisch-didactische ideeën uitwisselen en van elkaar leren. De schoolorganisatie faciliteert de deelname aan externe navormingen.

Het interne leiderschap cultiveert binnen het team doelbewust een gezamenlijke groei in professionaliteit. Die benadering biedt bij elke verandering of vernieuwing een breed draagvlak waardoor er kansen liggen om elkaar te inspireren, te motiveren en te waarderen. Er heerst dan ook een grote veranderingsbereidheid en openheid om knowhow te delen en te leren van elkaar. Teamleden delen de verworven inzichten met de collega's tijdens overleg- en andere momenten. Het zorgteam bewaakt dan weer initiatieven en het tempo van vernieuwingen.

Binnen de scholengemeenschap wisselen de zorgcoördinatoren regelmatig van gedachte over verschillende aspecten binnen hun functieomschrijving. Op directieniveau ondersteunt deze structuur via overleg de uitwerking van aspecten van de beleidsvoering. In mindere mate wordt deze structuur benut om ook teamleden, over de schoolgrenzen heen, te laten leren van elkaar.

Doeltreffendheid De toepassing van prioriteiten op de klasvloer zijn de belangrijkste indicator om na te gaan of vernieuwingen doeltreffend zijn. Directeur en zorgteam zien vorderingen binnen het pedagogisch-didactische handelen van de leerkrachten. Die voelen zich ook kundiger om hun opdracht waar te maken. Dat blijkt onder meer uit de toepassing van differentiatietechnieken.

Schoolprioriteiten worden gespreid over drie schooljaren, zodat er voldoende tijd is om de vernieuwingen doelgericht te implementeren. Directeur en zorgteam kunnen in zekere mate inschatten in welke mate er opbrengst is.

Ontwikkeling Binnen de school leeft voldoende alertheid om in te spelen op onderwijskundige verwachtingen en maatschappelijke ontwikkelingen. Zo vond het team in het eigen doorlichtingsverslag en andere inspectierapporten een aanleiding om zich te bekwamen in muzische vorming. Nu wil het team groeien om nog beter onderwijs om maat aan te bieden. De toepassing van het M-decreet zet daartoe aan en schept uitdagingen om te investeren in de professionalisering van het team, stelt de directeur.

Alle teamleden staan open voor vernieuwingen en veranderingen en zijn bereid zich bij te scholen. Ze roepen daarvoor expertise in van derden om die opdracht in goede banen te leiden. Een aantal teamleden volgde een meerjarige vervolgopleiding om beter te kunnen inspelen op actuele onderwijsuitdagingen.

4.2 Sociale en emotionele begeleiding

Doelgerichtheid De doelgerichtheid van de sociale en emotionele begeleiding blijkt uit de visie, die aangeeft dat de leerlingen zich goed moeten voelen in een warme schoolomgeving. Het team verantwoordt die keuze mede vanuit een veranderende leerlinginstroom, andere maatschappelijke verwachtingen, gedragsproblematiek bij meerdere leerlingen en de verjonging van het team. Op dat vlak onderging de school het afgelopen decennium een cultuuromslag van een sterk leerstof- en prestatiegerichte instelling naar een kindcentrale school.

De school vertaalt die visie in eerste instantie naar een aanpak gekenmerkt door initiatieven en acties die tot doel hebben om het welbevinden van de leerlingen te verhogen. Van alle teamleden wordt gevraagd om via het pedagogisch-didactische handelen en binnen een gestructureerde leeromgeving een duidelijk, veilig en warm klas- en schoolklimaat als basis voor betrokkenheid en competentieontwikkeling na te streven. Daartoe zijn er allerlei methodieken en acties zoals onder meer de nieuwsbrief, de maandelijkse sociale thema's op schoolniveau, de onthaalmomenten in de klassen bij de weekopening, de time-out zone, het 'overleghuisje' en de aandacht voor positief spelgedrag op de speelplaats, de STOP-aanpak in de kleuter- en de methodiek 'Op een veilig spoor' (OVESPO) in de lagere afdeling.

Ondersteuning De school reikt voldoende structuren aan om de sociale en emotionele begeleiding te ondersteunen. Tijdens het zorg- en het paralleloverleg is er tijd om elkaars ervaringen te delen en expertise uit te wisselen. In de beide afdelingen is een werkgroep over gedragsaanpak actief.

Via professionalisering en het gebruik van bronnenmateriaal is het didactische arsenaal van de leerkrachten flink uitgebreid en opgetrokken omwille van de toegenomen noden. Allerlei vormen van groeperen en samenwerken en didactische concepten zoals hoeken- en contractwerk bevorderen de betrokkenheid en de actieve participatie van de leerlingen bij het leerproces, waar de aandacht zich toespitst op het totale kind. De school heeft voldoende individuele leerkrachtcompetenties in huis om te leren van elkaar.

Doeltreffendheid Om na te gaan of de initiatieven effect hebben, boogt de school op de screenings van welbevinden en tevredenheidsonderzoeken bij de leerlingen. Ook observaties en vaststellingen tijdens speel- en pauzemomenten geven indicaties over het gevoerde beleid. Volgens de teamleden werpen de inspanningen vruchten af. Dat blijkt ook uit het pedagogisch didactische handelen van de leerkrachten tijdens de observaties. Zij geven blijk van een doeltreffende aanpak. De teamleden slagen erin om de leerlingen beter te begeleiden bij sociale en emotionele problematiek of efficiënter tussen te komen bij conflicthantering.

Ontwikkeling Binnen het team leeft een vernieuwingsdynamiek die garandeert dat de school haar aanpak inzake sociale en emotionele begeleiding actualiseert via studiedagen en bijscholingen. Dat leidt onder meer tot schoolinterne werkgroepen die de problematiek verder uitdiepen en concretiseren. Een voorbeeld daarvan is de werkgroep die zich buigt over 'omgaan met moeilijk gedrag'. Een aantal initiatieven zoals de tweejaarlijkse kindermusical, de schoolse sport- en muzieksnacks en de huiswerkbegeleiding bieden kinderen een forum om hun talenten te uiten en daardoor ook status te verwerven of met meer vertrouwen naar school te komen.

Naast de schoolafspraken zijn er in alle groepen regels en klasconventies. Ze bevorderen de structuur en het klimaat dat nodig is opdat kinderen zich veilig voelen. De speelpleininfrastructuur, de -organisatie en het -materiaal dragen daar ook toe bij.

De ouders zijn voor het team een belangrijke partner bij de sociale en emotionele begeleiding. De school informeert en betreft de ouders bij bepaalde problematiek en aanpak. Teamleden houden rekening met de specificiteit van de thuissituatie, stellen zich begripvol op en geven desgewenst tips aan de ouders om gelijkgericht het kind te begeleiden.

5 ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL

Het onderzoek naar het algemeen beleid van de school levert volgende vaststellingen op.

- Leiderschap** De school kan bogen op een gedragen leiderschap dat op een vrij informele wijze richting geeft, en zich laat omringen door een kern- en een zorgteam om te sturen en draagvlak te creëren. Zeker het zorgteam zet mee de onderwijskundige koers uit. Met het recentelijk opgerichte kernteam wil de directeur nog meer betrokkenheid van de teamleden bij het beleid garanderen. Zelf probeert de directeur via inloopbezoeken en functioneringsgesprekken een zicht te krijgen op de pedagogisch-didactische competenties van de teamleden en informatie in te winnen over hun onderwijskundige noden. Evaluatiegesprekken vonden nog niet plaats.
- De werkgroepen die actief zijn om een aantal pedagogisch-didactische items uit te werken, bepalen in zekere zin mee de onderwijskundige koers.
- Visieontwikkeling** De school kan bogen op een uitgesproken pedagogisch-didactische visie die haar pedagogisch project onderbouwt. Daarin verwoordt het team haar kerngedachten over het gevoerde onderwijs. 'De Horizon' staat voor een instelling met een positief klas- en schoolklimaat, waar alle kinderen terecht kunnen, zich goed voelen en voldoende kansen krijgen om zich te ontwikkelen en te leren. Die visie stuurt de gezamenlijke doelgerichtheid van de teamleden. Allen vinden het welbevinden, de respectvolle omgang met elkaar en een goed uitgebouwde leerbegeleiding essentieel om een kwaliteitsvol ontwikkelings- en onderwijsleerklimaat te scheppen en ze handelen daarnaar. De ouders krijgen kansen om te ervaren dat dit een open school is waar zij welkom zijn en inbreng kunnen hebben.
- Besluitvorming** Een hecht team, gekenmerkt door grote luister- en samenwerkingsbereidheid, een open debatcultuur en goed functionerende structuren bieden de garantie om gedragen beslissingen te nemen. Het recentelijk opgerichte kernteam moet de basisinbreng om beleidsbeslissingen te nemen nog versterken. Het mandaat van het kernteam moet nog worden uitgeklaard, maar alles wijst erop dat deze structuur bijdraagt tot nog meer teambetrokkenheid en beslissingsparticipatie.

Het parallel- en het zorgoverleg, de maandelijkse niveaugesplitste lerarenvergaderingen kenmerken een schoolorganisatie waar communicatie belangrijk is. Teamleden kunnen voorafgaand agendapunten aandragen op de personeelsvergaderingen. Er is voldoende doorstroming van informatie vanuit de werkgroepen naar het voltallige team. Tussentijdse beleidsberichten bereiken via persoonlijk contact, mails of langs de vestigingsplaatsverantwoordelijke de basis. De communicatie naar ouders gebeurt doordacht. Zo weet de school welke ouders beschikken over een mailadres, welke de gezinsvormen zijn en stelt ze haar communicatiebeleid daarop af.

Kwaliteitszorg De school neemt een aantal initiatieven om zicht te krijgen op haar onderwijs en de mate waarin dat kwaliteitsvol is. Data van toetsen en tests, tevredenheidsonderzoeken bij leerlingen, leerkrachten en ouders zijn voor de school belangrijke indicatoren om kwaliteitsuitspraken te doen. Ook de zorgaanpak, de vermindering van het aantal zittenblijvers en de toegenomen instroom van leerlingen uit buurgemeenten en de resultaten uit het vervolgonderwijs blijken voor het schoolteam een maatstaf om goede kwaliteit in te schatten.

Vooraf gebaseerd op zelfevaluatie door de groepsleraren, percipieert het leiderschap de kwaliteit van het pedagogisch-didactische handelen van de leerkrachten. Data aangeleverd vanuit centrale toetsen krijgen een analyse maar worden nog niet langjarig bekeken en vergeleken met referentiegroepen. Ook worstelt de school nog met andere data die mogelijk interessante informatie kunnen aanleveren over opbrengsten en effectiviteit van het onderwijs.

Ook voor de kwaliteitszorg spelen de formele overlegstructuren een belangrijke rol. Zo sturen de teamleden vanuit het parallel- en het zorgoverleg hun aanbod meer leerplangericht bij of verbeteren zij hun leerbegeleiding. Die aanpak werkt zeker kwaliteitsbevorderend.

GOK- en zorgbeleid Het schoolteam baseert zijn zorg- en gelijkekansenbeleid op de analyse van data, opgeslagen in een digitaal volgsysteem dat de meest relevante noden van de leerlingen in kaart brengt. De school heeft ook een juist beeld van het aantal leerlingen dat vanuit het eerste leerjaar doorstroomt naar het zesde leerjaar zonder leerachterstand op te lopen. Ze heeft een visie over de wijze waarop ze haar zorg- en gelijkeonderwijskansenbeleid vorm wil geven en organiseert acties vanuit operationele doelen die aansluiten bij de noden van de leerlingen. De schoolorganisatie garandeert in toenemende mate dat het team de vooropgestelde doelen binnen het zorg- en gelijkeonderwijskansenbeleid bereikt via acties op leerling-, leraren- en schoolniveau. De school propageert acties, opgenomen in een stappenplan, die de optimale kleuterparticipatieaanwezigheid onderbouwen. De school professionaliseert de teamleden om het schooleigen zorg- en gelijkeonderwijskansenbeleid kwaliteitsvol uit te voeren. Er zijn expliciete initiatieven om de opgedane inzichten en vaardigheden te implementeren op de werkvloer.

6 STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL

6.1 Wat doet de school goed?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- Zowel de kleuter- als de lagere afdeling werken voor de beide leergebieden sterk leerplangericht.
- De lagere afdeling boogt op een gedragen visie voor wiskunde die inzet op inzicht, materiële ondersteuning, realistische contexten, verwoorden en verinnerlijkt handelen.
- De kleuterafdeling werkt een leerlijn uit voor wiskundige initiatie. Dat versterkt de continuïteit en de gradatie voor dat leergebied.
- Beide afdelingen besteden structurele aandacht aan zintuigengerelateerd en werkelijkheidsecht wereldoriënterend onderwijs. Dat bevordert het actief leren en draagt bij aan een brede en harmonische vorming.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- De school weet via een tweesporenbeleid de deskundigheid van de teamleden te bevorderen. Zowel de langjarig gestelde prioriteiten als de specifieke noden van teamleden krijgen daarbij ontwikkelingsgerichte en ondersteunende aandacht. Dat sorteert effecten.
- De schoolcultuur en de talrijke structuren inzake sociale en emotionele begeleiding resulteren in doelgerichte aansturing en doeltreffende acties die een hoog welbevinden en een aangenaam klas- en schoolklimaat onderbouwen.

Wat betreft het algemeen beleid

- De aanwezigheid van interne netwerken, het gedeelde leiderschap en de communicatiestructuren bevorderen in sterke mate de participatieve betrokkenheid van teamleden bij de opvoedings- en onderwijsopdrachten van de school.
- Openheid, collegialiteit, samenwerkingsbereidheid en professionaliteit kenmerken het team en vormen de basis voor veranderingsbereidheid- en vernieuwingsdrang.

6.2 Wat kan de school verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- De kleuteronderwijzers kunnen de observaties nog meer richten op relevante leerplandoelen.
- In de lagere afdeling kunnen de onderwijzers de evaluatiepraktijk voor wereldoriëntatie breder opvatten waardoor de beeldvorming van de leerlingen wordt verfijnd en geobjectiveerd.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- Het team kan de visie op deskundigheidsbevordering objectiveren en daarbij operationele doelstellingen formuleren zodat alle teamleden goed weten waar de school in haar professionaliseringsbeleid op korte en lange termijn effecten wil sorteren.

Wat betreft het algemeen beleid

- De school kan via overleg, opvolging, coaching, bijsturing, een aantal uitdagingen of prioriteiten uitklaren die nu mogelijk planlast verhogen en wegen op de effectiviteit van de pedagogisch-didactische opdrachten van de teamleden.
- Het schoolteam kan op een meer gestructureerde wijze de eigen kwaliteit bewaken door de vele beschikbare data langjarig in kaart brengen en die te vergelijken met een referentiegroep. De conclusies kunnen verbetertrajecten aansturen.

7 ADVIES BETREFFENDE DE ERKENNINGSVOORWAARDEN

In uitvoering van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 is het advies:

GUNSTIG

- voor de erkenningsvoorwaarde 'voldoen aan de onderwijsdoelstellingen' voor het **kleuteronderwijs** en het **lager onderwijs**.
- voor de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'.
- voor de overige erkenningsvoorwaarden.

8 OVERIGE REGELGEVING: REGELING VOOR VERVOLG

Op de gecontroleerde overige regelgeving werden door het inspectieteam geen inbreuken voor verder gevolg door de onderwijsinspectie vastgesteld.

Namens het inspectieteam	Voor kennisname namens het bestuur
Erik KORTLEVEN de inspecteur-verslaggever	Francis van BUSSEL de directeur
Datum van verzending aan de directie en het bestuur van de school	